

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/53071 GK 27

Sayı : 30671023-610-400
Konu : Soru Önergesi (7/53071)

06/12/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.10.2021 tarihli ve 897669 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Semra GÜZEL tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/53071 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

Diyarbakır Milletvekili Sayın Semra GÜZEL'e Ait 7/53071 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocuklarımızın sağlıklı gelişimlerini desteklemek, onları önlenabilir risklerden koruyarak, refah içinde yaşamalarını sağlamak amacıyla koruyucu ve önleyici hizmetlere ağırlık verilmektedir. Bu amaçla il müdürlüklerimizde oluşturulan Mobil Ekiplerle farklı risk gruplarındaki çocuklarımızı korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetleri yürütülmektedir. Bu kapsamda alan taramaları, çocuklarla mesleki çalışmalar, hane ziyaretleri, ailelere yönelik rehberlik faaliyetleri, eğitim kurumları ziyaretleri gerçekleştirilmektedir.

Mobil Ekipler tarafından sürdürülen hizmetlerimiz, Sokakta Risk Altında Bulunan Çocuklar, Okullarda Risk Altında Bulunduğu Değerlendirilen Çocuklar ve Risk Altında Bulunan Çocukların İzlenmesi olmak üzere üç grupta yürütülmektedir.

Bu kapsamda;

- Bakanlığımızca sokakta çalıştırılan ve/veya dilendirilen çocukların tespit edilerek uygun sosyal hizmet ve sosyal yardımlardan yararlandırılmasına yönelik tüm illerimizde Mobil Ekipler kurulmuştur. Mobil ekiplerimizle alan taramaları yapılmaktadır. Tespit edilen çocuk ve ailelere yönelik yürütülen çalışmalar sonucunda çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti verilmekte, aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte gerek görülmesi halinde çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.
- İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri ile işbirliği halinde okullarda; okul devamsızlığı olan, suça sürüklenme riski olan, ihmal ve istismar riski olan veya sosyal hizmet müdahalesine ihtiyaç duyan çocuklar tespit edilerek çocuk ve aile görüşmeleri gerçekleştirilmektedir. Görüşmeler sonrası çocuğun ve ailenin ihtiyaçları belirlenmekte, ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik koruyucu, önleyici ve destekleyici tedbirler alınmakta ve gerekli mesleki çalışmalar gerçekleştirilerek çocuğun, aile ve okul ortamında takibi yapılmaktadır. Ayrıca ailenin ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik ilgili kurum ve kuruluşlar da harekete geçirilmektedir.
- Sosyal hizmet müdahalesinde bulunulan çocuklar ve aileleri başta olmak üzere risk altındaki çocukların izlemelerinin yapılabilmesi ve zamanında müdahalenin gerçekleştirilebilmesi amacıyla "Çocuklar Güvende Programı" uygulamaya konulmuştur. Düzenli aralıklarla hane ziyareti gerçekleştirilmesi yöntemiyle çocuğun ve ailenin risk ve ihtiyaçları değerlendirilirken; risklerin giderilmesine yönelik mesleki müdahale de gerçekleştirilmektedir. Ayrıca ihtiyaç duyulması halinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına da yönlendirme yapılmaktadır.

Yapılan incelemeler sonucunda 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında koruyucu ve destekleyici tedbir kararları ilgili mahkemeden talep edilerek mahkemece hükmedilen (Bakım, Sağlık, Eğitim, Danışmanlık) koruyucu ve destekleyici tedbir kararları çerçevesinde çocuk ve aileleri desteklenmektedir.

Yapılan değerlendirmede ailesi yanında desteklenebileceğine kanaat getirilen çocuklar için mahkeme tarafından hükmedilen tedbirler çerçevesinde çocuğa ve aileye yönelik

psikososyal destek ve danışmanlık süreci yürütülmektedir. Ailesi yanında desteklenen çocuklar ve aileleri için izleme çalışmaları yapılmaktadır.

Madde kullanımı nedeniyle haklarında 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında bakım tedbiri kararı verilen çocuklara korunma, bakım ve psikososyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Destek Merkezleri oluşturularak ihtisaslaştırılmıştır. İhtisas kuruluşlar; çocukların temel gereksinimlerini karşılamak, fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, uygun ise aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere hizmet vermektedir. İhtisas kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir.

Korunmaya ihtiyacı olan çocuklar hakkında ilgili mahkemece hükmedilen (Bakım, Sağlık, Eğitim, Danışmanlık) koruyucu ve destekleyici tedbir kararları yerine getirilirken ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Çocuk Koruma Kanununa göre verilen koruyucu ve destekleyici tedbirlerin yerine getirilmesinde kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonunun sağlanması amacıyla Çocuk Korunma Kanununa Göre Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmelik ile İl ve İlçe Koordinasyon Kurulları oluşturulmuştur. Bu kurulların temel amacı tespit edilen risklere yönelik çalışmaların yapılarak erken müdahale sisteminin oluşturulması ve çocuğa yönelik ihmal ya da istismar olmadan çocuğun kendisi, ailesi ve çevresinden kaynaklı sorun ya da ihtiyaçlarının kurumlar arası işbirliği ile giderilmesini sağlamaktır. Bu kapsamda, İl ve İlçe Koordinasyon Kurullarınca il ve ilçelerde konuyla ilgili kurum ve kuruluşların iş birliği ile uyuşturucu bağımlılığının artmasını önlemeye yönelik farkındalık çalışmaları ve eğitimler düzenlenmektedir.

Uyuşturucu, tütün, alkol gibi madde bağımlılıkları ile teknoloji bağımlılığı gibi davranışsal bağımlılıkla mücadele çalışmalarının kararlılıkla sürdürülmesi ve kurumlar arası koordinasyonun sağlanması amacı ile 2017/23 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Uyuşturucu ile Mücadele Yüksek Kurulunun kapsamı genişletilmiş, Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu (BMYK) oluşturulmuştur. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın başkanlığında, 12 bakanın (Adalet; Aile ve Sosyal Hizmetler; Çalışma ve Sosyal Güvenlik; Çevre ve Şehircilik; Gençlik ve Spor; Hazine ve Maliye; İçişleri; Milli Eğitim; Sağlık; Tarım ve Orman; Ticaret; Ulaştırma ve Altyapı Bakanları) katılımları ile oluşturulan BMYK, aldığı kararlar doğrultusunda bağımlılık alanı ile ilgili çalışmalar yürütülmektedir.

Ayrıca uyuşturucu ile mücadele kapsamında Bakanlığımızca, Aile Eğitim Programı (AEP) ve Yeşilay işbirliğinde Türkiye Bağımlılıkla Mücadele (TBM) Eğitimleri aracılığıyla farkındalık eğitimleri gerçekleştirilmektedir. Eğitimler aracılığıyla bireylerin ve ailelerinin; madde kullanım riskini artıracak etkenler, öncü sinyaller, nerelerde tedavi olunabileceği, uygun iletişim, müdahale ve baş etme yöntemleri ile maddelerin zararları hakkında bilgilenmeleri, ayrıca ergen sahibi ailelerin; ergenlik dönemi ve bu dönemdeki değişimler, ergenlikte riskli davranışlar, sorun alanları ve yapılması gerekenler hakkında bilinçlenerek uygun ebeveyn tutumlarını kazanmalarına katkı sağlanması ve bilinç düzeyinin artırılması amaçlanmaktadır. Bakanlığımızca AEP ve TBM aracılığıyla Diyarbakır ilinde 9.833 kişiye eğitim verilmiştir. Diğer yandan, Sosyal Hizmet Merkezlerinde görevli meslek personeli tarafından bağımlı ve ailesine yönelik gerekli sosyal hizmet ve rehberlik süreçleri de yürütülmektedir.